

U S T A W A

z dnia 27 kwietnia 1951 r.

o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych.

DZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Zakwaterowanie Sił Zbrojnych następuje na zasadach i w trybie, określonych w niniejszej ustawie.

2. Zakwaterowanie obejmuje dostarczanie potrzebnych dla rozmieszczenia i szkolenia Sił Zbrojnych:

- 1) pomieszczeń mieszkalnych i użytkowych (budynków i poszczególnych lokali),
- 2) terenów i gruntów.

Art. 2. Zakwaterowanie może być stałe lub przejściowe.

Art. 3. 1. Kwatery stałe lub przejściowe przeznaczone są na stałe, względnie czasowe rozmieszczenie w nich:

- 1) żołnierzy, a w przypadkach, określonych w ustawie, także i pracowników cywilnych, zatrudnionych w Siłach Zbrojnych,
- 2) wszelkich urządzeń, niezbędnych dla Sił Zbrojnych (sprzętu, biur, izb wartowniczych, zakładów szkolenych, leczniczych i innych, składów, warsztatów, magazynów, pomieszczeń dla zwierząt itp.).

2. Minister Obrony Narodowej określa sposób i warunki techniczne budowy kwater stałych zależnie od ich rodzaju i przeznaczenia, sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego tych kwater oraz sposób instalacji urządzeń oświetleniowych, ogrzewalnych, sanitarnych i innych.

DZIAŁ II.

Zakwaterowanie w pomieszczeniach.

R o z d z i a ł 1.

Zakwaterowanie stałe.

Art. 4. Zakwaterowanie stałe odbywa się w budynkach i lokalach znajdujących się pod zarządem władz wojskowych oraz w budynkach i lokalach na ten cel wynajętych.

Art. 5. 1. Jeżeli władze wojskowe nie dysponują w danej miejscowości dostateczną ilością pomieszczeń na zakwaterowanie Sił Zbrojnych, prezydja gminnych (miejskich) rad narodowych obowiązane są na żądanie władz wojskowych przydzielić odpowiednie na ten cel pomieszczenia.

2. Zasady i tryb przydzielania przez prezydja gminnych (miejskich) rad narodowych pomieszczeń, wymienionych w ust. 1, oraz wysokość opłat za ich używanie określi za zgodą Prezesa Rady Ministrów Minister Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrami Obrony Narodowej i Finansów.

Art. 6. Nieruchomości, niezbędne do zakwaterowania Sił Zbrojnych, mogą być uzyskane przez władze wojskowe również w trybie przepisów o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości, niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych.

R o z d z i a ł 2.

Zakwaterowanie przejściowe.

Art. 7. 1. Zakwaterowanie przejściowe ma charakter czasowy i stosuje się w szczególności w przypadkach:

- 1) zmian w dyslokacji Sił Zbrojnych i tworzenia nowych jednostek,
- 2) ćwiczeń wojskowych, przeszkolenia i zebrań kontrolnych,
- 3) manewrów, koncentracji i przemarszów jednostek,
- 4) rejestracji i poboru,
- 5) podróży służbowych i przejściowego pełnienia służby przez żołnierzy i pracowników cywilnych, zatrudnionych w Siłach Zbrojnych poza zwykłym miejscem służbowym.

2. W razie mobilizacji, w czasie wojny oraz w razie zarządzenia przez Radę Ministrów służby wojskowej w interesie obrony Państwa zakwaterowanie przejściowe stosuje się również w innych przypadkach niż określone w ust. 1.

Art. 8. 1. Zakwaterowanie przejściowe odbywa się przede wszystkim w budynkach i lokalach, znajdujących się pod zarządem władz wojskowych.

2. Jeżeli w danej miejscowości władze wojskowe nie dysponują dostateczną ilością pomieszczeń w budynkach i lokalach, wymienionych w ust. 1, przeznacza się na kwatery przejściowe nadające się do tego celu pomieszczenia władz, urzędów i instytucji państwowych albo pomieszczenia wszelkich innych osób prawnych lub osób fizycznych, z wyjątkiem wymienionych w art. 16.

Art. 9. Zakwaterowanie przejściowe obejmuje oprócz pomieszczenia również urządzenie i oświetlenie, a w okresie od 15 października do 15 kwietnia także ogrzewanie.

Art. 10. Zależnie od warunków miejscowych ciężar zakwaterowania przejściowego powinien być w miarę możliwości równomiernie rozłożony na poszczególne powiaty i gminy.

Art. 11. 1. Podstawę do zakwaterowania przejściowego jednostek wojskowych w pomieszczeniach, wymienionych w art. 8 ust. 2, stanowi pisemne zapotrzebowanie władzy wojskowej, a do zakwaterowania poszczególnych żołnierzy i pracowników cywilnych (art. 7 ust. 1 pkt 5) — stwierdzenie potrzeby zakwaterowania, dokonane przez władzę wojskową na rozkaz wyjazdu lub innym dokumencie tej władzy.

2. W razie mobilizacji, w czasie wojny oraz w razie zarządzenia przez Radę Ministrów służby wojskowej w interesie obrony Państwa podstawę zakwaterowania przejściowego stanowi również sam rozkaz wyjazdu lub inny dokument podróży, a nawet ustne żądanie dostarczenia kwatery, zgłoszone przez władze wojskowe lub osoby, wymienione w ust. 1.

Art. 12. 1. Władze wojskowe kierują zapotrzebowanie na kwaterę przejściową do prezydium powiatowej rady narodowej, a w miastach Warszawie i Łodzi oraz w miastach stanowiących powiaty — do prezydiów rad narodowych tych miast, przesyłając równocześnie odpis zapotrzebowania bezpośrednio do prezydium zainteresowanej rady narodowej.

2. Zapotrzebowanie na kwatery przejściowe należy przesyłać co najmniej na dziesięć dni przed terminem, w którym pomieszczenia mają być oddane do dyspozycji Sił Zbrojnych.

3. W przypadkach nagłych lub przejściowego zakwaterowania pojedynczych osób albo oddziałów poniżej dwudziestu ludzi władza wojskowa może kierować zapotrzebowanie na kwaterę przejściową bezpośrednio do prezydium rady narodowej właściwej gminy (miasta) lub do sołtysów i bez zachowania dziesięciodniowego terminu.

4. Przepis ust. 3 stosuje się również do zakwaterowania poszczególnych żołnierzy i pracowników cywilnych na podstawie wydanych przez władzę wojskową rozkazów wyjazdu lub innych dokumentów podróży.

5. W razie mobilizacji, w czasie wojny oraz w razie zarządzenia przez Radę Ministrów służby wojskowej w interesie obrony Państwa władze wojskowe oraz poszczególni żołnierze i pracownicy cywilni (art. 7 ust. 1 pkt 5) kierują zapotrzebowanie lub dokumenty, wymienione w art. 11, albo zwracają się ustnie w sprawie zakwaterowania przejściowego bezpośrednio do prezydium rady narodowej właściwej gminy (miasta) lub do sołtysów. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 13. 1. Zajęcie kwatery w pomieszczeniach, wymienionych w art. 8 ust. 2, następuje na podstawie nakazu zakwaterowania przejściowego, wydanego przez prezydium gminnej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej. Zajęcie pomieszczeń władz, urzędów i innych instytucji państwowych następuje na podstawie nakazu, wydanego przez prezydium powiatowej rady narodowej, a w miastach Warszawie i Łodzi oraz w miastach stanowiących powiaty — przez prezydium rad narodowych tych miast, w przypadkach zaś wymienionych w art. 12 ust. 5 — na podstawie nakazu, wydanego przez prezydium gminnej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej.

2. Zajęcie kwatery nie może nastąpić przed upływem dwóch dni od dnia doręczenia nakazu zakwaterowania przejściowego właścicielowi (posiadaczowi) pomieszczenia. Nie dotyczy to przypadków, wymienionych w art. 12 ust. 3 — 5.

Art. 14. 1. W wyjątkowych przypadkach, gdy okoliczności nie pozwalają na stosowanie trybu, określonego w art. 12 i 13, lub gdy kwatery nie dostarczono na czas, władza wojskowa może samodzielnie zająć pomieszczenie.

2. Władza wojskowa, która zajęła pomieszczenie w trybie, określonym w ust. 1, obowiązana jest niezwłocznie zwrócić się do władzy, wymienionej w art. 13 ust. 1, o wydanie nakazu zakwaterowania przejściowego. W razie nieuzyskania od tej władzy nakazu w ciągu czternastu dni od daty zajęcia pomieszczenia władza wojskowa zarządzi zwolnienie tego pomieszczenia. Nie dotyczy to przypadków, wymienionych w art. 12 ust. 5.

Art. 15. 1. Zajęciu na kwatery przejściowe podlegają przede wszystkim pomieszczenia, należące do władz, urzędów oraz instytucji państwowych i społecznych pod warunkiem, że zajęcie tych pomieszczeń nie spowoduje zahamowania normalnej działalności tych władz, urzędów i instytucji.

2. Przy zajmowaniu pomieszczeń, należących do osób fizycznych, należy przede wszystkim zajmować pomieszczenia niezamieszkałe lub należące do osób, które dobrowolnie zgłosiły je na zakwaterowanie, a następnie wszelkie inne pomieszczenia, rozkładając ciężar kwatunku w miarę możliwości równomiernie na poszczególne osoby.

Art. 16. 1. Nie podlegają zajęciu na zakwaterowanie przejściowe pomieszczenia:

- 1) przedsiębiorstw państwowych, w których odbywa się produkcja,

- 2) bibliotek, muzeów i archiwów,
- 3) przeznaczone do wykonywania kultu religijnego,
- 4) zajmowane przez przedstawicieli dyplomatycznych, przedstawicielstwa dyplomatyczne i urzędy konsularne państw obcych oraz osoby należące do personelu tych przedstawicielstw i urzędów, o ile posiadają obywatelstwo państwa wysyłającego — z zastrzeżeniem wzajemności, jak również przez instytucje międzynarodowe i osoby, którym przysługują przywileje dyplomatyczne na podstawie umów międzynarodowych.

2. Zakłady lecznicze i weterynaryjne mogą być zajęte jedynie dla celów wojskowej służby zdrowia lub służby weterynaryjnej.

3. Minister Obrony Narodowej może w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określić inne pomieszczenia, nie podlegające zajęciu na zakwaterowanie przejściowe.

Art. 17. 1. Od nakazu zakwaterowania przejściowego, wydanego przez prezydium gminnych (miejskich, dzielnicowych) rad narodowych, przysługuje zainteresowanej osobie prawo wniesienia odwołania do prezydium rady narodowej wyższego stopnia, którego decyzje są ostateczne.

2. Odwołanie należy wnieść do prezydium rady narodowej, które wydało nakaz zakwaterowania przejściowego, w ciągu siedmiu dni od daty jego doręczenia.

3. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania nakazu.

Art. 18. 1. Za kwatery przejściowe w pomieszczeniach, nie należących do władz, urzędów i instytucji państwowych, należy się wynagrodzenie, które obejmuje należność za pomieszczenie, urządzenie, ogrzewanie (opał) i oświetlenie.

2. Zasady przyznawania wynagrodzenia za kwatery przejściowe, wysokość wynagrodzenia i sposób jego wypłaty określi Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrami Gospodarki Komunalnej i Finansów.

Art. 19. 1. Pomieszczenia, zajęte na kwatery przejściowe, podlegają zwolnieniu nie później niż w ciągu sześciu miesięcy od dnia ich zajęcia.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie mobilizacji, w czasie wojny oraz w razie zarządzenia przez Radę Ministrów służby wojskowej w interesie obrony Państwa.

Art. 20. Po wykorzystaniu pomieszczenia na zakwaterowanie przejściowe władza wojskowa albo osoby, korzystające z kwater, wydają właścicielowi (posiadaczowi) pomieszczenia pisemne zaświadczenie, stwierdzające czas korzystania z kwatery.

Art. 21. 1. Za szkody, wyrządzone przez zakwaterowanego w pomieszczeniu zajętym na kwatery przejściowe, odpowiada wobec poszkodowanego władza wojskowa, której przysługuje regres do zakwaterowanego.

2. Do szkód, wymienionych w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 24 i 25.

DZIAŁ III.

Zakwaterowanie na terenach i gruntach.

Art. 22. 1. Przepisy o zakwaterowaniu stałym i przejściowym w pomieszczeniach (dział II) stosuje się odpowiednio do zakwaterowania stałego i przejściowego na terenach i gruntach, potrzebnych do rozmieszczenia

i szkolenia Sił Zbrojnych (obozy, place ćwiczeń, poligony, strzelnice, lotniska, składy itp.).

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do terenów i gruntów, znajdujących się pod zarządem Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Leśnictwa. Zasady i tryb postępowania przy wyborze i przejmowaniu na zakwaterowanie stałe i przejściowe tych terenów i gruntów określają Ministrowie: Obrony Narodowej, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Leśnictwa.

Art. 23. 1. Jeżeli w związku ze szkoleniem Sił Zbrojnych zachodzi w wyjątkowych przypadkach konieczność objęcia strefą niebezpieczeństwa budynków zamieszkałych, prezydium właściwej powiatowej rady narodowej zarządzi na żądanie władzy wojskowej czasowe usunięcie mieszkańców tych budynków, wyznaczając im równocześnie na ten czas inne miejsce pobytu. Wstęp na teren, objęty strefą niebezpieczeństwa, może być przez władze wojskowe osobom postronnym wzbroniony.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrami: Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Leśnictwa określi w drodze rozporządzenia tryb postępowania w sprawach, wymienionych w ust. 1.

Art. 24. 1. Za szkody, wyrządzone w związku z użytkowaniem terenów i gruntów oraz w związku z objęciem strefą niebezpieczeństwa budynków, należy się właścicielom (posiadaczom) tych terenów, gruntów i budynków odszkodowanie.

2. Odszkodowanie, wymienione w ust. 1, władze wojskowe wypłacają w miarę możliwości niezwłocznie na miejscu.

Art. 25. 1. Jeżeli między władzą wojskową a poszkodowanym nie dojdzie do porozumienia co do odpowiedzialności za szkodę lub wysokości odszkodowania, sprawę należy skierować do prezydium powiatowej rady narodowej, które wydaje orzeczenie w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym.

2. Poszkodowany może w ciągu czternastu dni od dnia doręczenia orzeczenia, wymienionego w ust. 1, wnieść odwołanie do prezydium wojewódzkiej rady narodowej, której decyzje są ostateczne.

DZIAŁ IV.

Przepisy szczegółowe.

R o z d z i a ł 1.

Uprawnienia żołnierzy do zakwaterowania.

Art. 26. Zakwaterowanie żołnierzy odbywa się w kwaterach stałych (wspólnych lub osobnych) oraz w kwaterach przejściowych.

Art. 27. 1. Kwatery stałe otrzymują żołnierze w czynnej służbie wojskowej.

2. W przypadkach, wymienionych w art. 7 ust. 1 pkt 5, kwatery przejściowe otrzymują:

- 1) żołnierze w czynnej służbie wojskowej,
- 2) pracownicy cywilni zatrudnieni w Siłach Zbrojnych.

3. Żołnierze w czynnej służbie wojskowej zachowują prawo do kwatery stałej niezależnie od otrzymania kwatery przejściowej.

4. Minister Obrony Narodowej lub władze wojskowe przez niego upoważnione mogą przyznać osobne lub wspólne kwatery stałe pracownikom cywilnym, zatrudnionym w Siłach Zbrojnych, oraz osobne kwatery

stałe żołnierzom zawodowym, zwolnionym z czynnej służby wojskowej.

Art. 28. 1. Żołnierzom zawodowym, uprawnionym do osobnej kwatery stałej, może być przyznany równoważnik pieniężny w przypadku, gdy władze wojskowe nie mają możliwości przydzielenia im osobnej kwatery stałej w miejscu pełnienia służby.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów określi wysokość oraz zasady wypłaty równoważnika, wymienionego w ust. 1.

Art. 29. Powstanie, czas trwania i wygaśnięcie uprawnień do kwatery stałej i przejściowej, sposób przydziału i użytkowania tych kwater oraz sposób i terminy ich zwalniania jak również władze wojskowe, właściwe do przydzielania kwater i zarządzania ich zwalniania, określi Minister Obrony Narodowej.

R o z d z i a ł 2.

Wspólne kwatery stałe.

Art. 30. 1. Szeregowców i podoficerów, odbywających zasadniczą służbę wojskową, ćwiczenia lub przeszkolenie wojskowe albo inną czynną służbę wojskową, oraz podoficerów zawodowych nieżonatych i nie mających na utrzymaniu dzieci kwateruje się na koszt władzy wojskowej we wspólnych kwaterach stałych.

2. Przepis ust. 1 może mieć zastosowanie również do oficerów oraz do podoficerów zawodowych żonatych lub mających na utrzymaniu dzieci w przypadkach skierowania ich na studia (szkolenie) do wojskowych zakładów szkoleniowych. Do utrzymujących rodziny oficerów i podoficerów zawodowych stosuje się w tych przypadkach odpowiednio przepisy art. 27 ust. 3.

Art. 31. Wspólna kwatery stała obejmuje — poza pomieszczeniem — jej urządzenie, oświetlenie, ogrzewanie oraz dostarczanie wody.

Art. 32. Minister Obrony Narodowej określi rozmiar wspólnych kwater stałych, ich urządzenie, normy oświetlenia, ogrzewania i wody, sposób wspólnego zakwaterowania żołnierzy oraz władze, właściwe do zarządzania wspólnego zakwaterowania żołnierzy, wymienionych w art. 30 ust. 2.

R o z d z i a ł 3.

Osobne kwatery stałe.

Art. 33. 1. Generałów i oficerów zawodowych oraz podoficerów zawodowych żonatych lub mających na utrzymaniu dzieci kwateruje się w osobnych kwaterach stałych (mieszkaniach).

2. Minister Obrony Narodowej lub władze wojskowe przez niego upoważnione mogą przyznać osobne kwatery stałe również podoficerom zawodowym nieżonatym i nie mającym na utrzymaniu dzieci.

Art. 34. W miejscowościach, w których istnieją przejściowe trudności w zakwaterowaniu Sił Zbrojnych, Minister Obrony Narodowej może zarządzić zakwaterowanie oficerów młodszych i podoficerów zawodowych nieżonatych i nie mających na utrzymaniu dzieci lub niezdolnych do zarobkowania rodziców — w osobnych kwaterach stałych po dwóch oficerów, względnie podoficerów, w jednej izbie mieszkalnej.

Art. 35. 1. Przydziału osobnych kwater stałych dokonuje się na podstawie pisemnego nakazu, wydanego

przez wojskowe władze kwaterynkowe. Nakaz ten określa zarazem osoby, uprawnione do zamieszkania wspólnie z żołnierzem.

2. Od zamieszkania z żołnierzem nie mogą być wyłączeni członkowie jego rodziny, żyjący we wspólnym gospodarstwie domowym, oraz osoba, prowadząca gospodarstwo domowe, jeżeli warunki rodzinne uzasadniają konieczność jej zatrudnienia.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do osobnych kwater stałych, przyznanych pracownikom cywilnym, zatrudnionym w Siłach Zbrojnych (art. 27 ust. 4).

Art. 36. Osobna kwatery stała nie obejmuje jej urządzenia, oświetlenia, ogrzewania i dostarczania wody.

Art. 37. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego określi rozmiar osobnych kwater stałych w zależności od zajmowanego stanowiska służbowego, stopnia wojskowego i stanu rodzinnego osoby zakwaterowanej oraz warunków miejscowych.

Art. 38. 1. Osoby zakwaterowane w osobnych kwaterach stałych uiszczają za te kwatery opłatę w wysokości i w terminach, określonych przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Opłaty, nie uiszczone w terminach, określonych w zarządzeniu, wymienionym w ust. 1, podlegają potrąceniu z uposażenia (wynagrodzenia) osób zakwaterowanych w całości, niezależnie od potrąceń, dokonywanych w myśl przepisów szczególnych z innych tytułów.

3. W przypadku niemożności potrącenia opłat z uposażenia (wynagrodzenia) osób zakwaterowanych zaległe opłaty mogą być z nich ściągane w trybie przepisów o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych. W tym przypadku tytułem wykonawczym jest wykaz zaległych opłat, wystawiony przez wojskowe władze kwaterynkowe.

R o z d z i a ł 4.

Kwatery przejściowe.

Art. 39. Sposób zakwaterowania przejściowego żołnierzy oraz pracowników cywilnych, zatrudnionych w Siłach Zbrojnych, jak również urzędzeń, niezbędnych dla Sił Zbrojnych, określa Minister Obrony Narodowej.

Art. 40. Oficerom rezerwy, powołanym na ćwiczenia wojskowe, nie przysługuje prawo do kwatery przejściowej lub do równoważnika pieniężnego za tę kwatery, jeżeli odbywają ćwiczenia w miejscowościach, położonych w miejscu ich stałego zamieszkania i za zezwoleniem władz przełożonych korzystają w tym czasie ze swoich mieszkań.

R o z d z i a ł 5.

Zwalnianie kwater stałych i przejściowych.

Art. 41. 1. Na żądanie właściwej władzy wojskowej kwatery stała lub przejściowa powinna być opróżniona przez osobę zakwaterowaną wraz z osobami wspólnie z nią zamieszkałymi w terminie, wyznaczonym przez władzę zgodnie z zarządzeniem, wymienionym w art. 29.

2. W przypadku nieopóżnienia kwatery w terminie wyznaczonym właściwa władza wojskowa może zarządzić usunięcie w drodze przymusowej (eksmisję) osoby zakwaterowanej i osób wspólnie z nią zamieszkałych.

3. Eksmisję przeprowadza się w trybie administracyjnym za pośrednictwem organów wojskowych. Eks-

misję osób cywilnych przeprowadzają na wniosek władz wojskowych prezydya gminnych (miejskich, dzielnicowych) rad narodowych.

4. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Bezpieczeństwa Publicznego i za zgodą Prezesa Rady Ministrów określi w drodze rozporządzenia właściwość władz i tryb postępowania w sprawach eksmisji z kwatery.

Art. 42. Usunięcie z kwatery stałej osoby, uprawnionej do kwatery stałej (przekwaterowanie), może nastąpić tylko pod warunkiem uprzedniego dostarczenia tej osobie przez wojskową władzę kwaterunkową innej kwatery stałej, odpowiadającej normom zakwaterowania, określonym w zarządzeniu, wymienionym w art. 37.

Art. 43. 1. Usunięcie z kwatery stałej (eksmisja) osoby, której prawo do kwatery wygasło, oraz osób wspólnie z nią zamieszkałych (art. 35) może być przeprowadzone po uprzednim dostarczeniu tym osobom mieszkania zastępczego, odpowiadającego obowiązującym normom zaludnienia i nadającego się do zajęcia ze względu na stan techniczny.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania w przypadkach, gdy:

- 1) prawo żołnierza do kwatery stałej wygasa wskutek zwolnienia go ze służby w trybie karnym lub dyscyplinarnym w myśl przepisów, normujących służbę wojskową żołnierzy,
- 2) usunięcie pracownika cywilnego administracji wojskowej z kwatery stałej spowodowane zostało okolicznościami, które w myśl przepisów szczególnych uzasadniają usunięcie pracownika z mieszkania pracowniczego bez obowiązku dostarczenia mu mieszkania zastępczego,
- 3) usunięcie z kwatery, znajdującej się w mieście (osiedlu), dotyczy osób, nie mających w myśl przepisów szczególnych prawa zamieszkania w danym mieście (osiedlu),
- 4) osoba podlegająca usunięciu ma inne mieszkanie.

Art. 44. Prezydya gminnych (miejskich) rad narodowych obowiązane są na żądanie władz wojskowych dostarczyć osobom, podlegającym eksmisji, mieszkań zastępczych stosownie do obowiązujących przepisów.

DZIAŁ V.

Przepisy karne.

Art. 45. 1. Kto wbrew przepisom niniejszej ustawy nie stosuje się do zarządzenia władzy w przedmiocie od-

dania na zakwaterowanie przejściowe pomieszczeń (urządzenia, oświetlenia, ogrzewania), terenów lub gruntów albo w przedmiocie opróżnienia budynku, objętego strefą niebezpieczeństwa, lub do zakazu wstępu na tę strefę objęty — podlega karze aresztu do trzech miesięcy i grzywny do 5.000 zł albo jednej z tych kar.

2. Tej samej karze podlega — kto uniemożliwia lub utrudnia spokojne i prawidłowe korzystanie z pomieszczeń, terenów i gruntów, przeznaczonych na zakwaterowanie przejściowe.

3. Orzekanie w sprawach, wymienionych w ust. 1 i 2, następuje w trybie postępowania karno-administracyjnego.

DZIAŁ VI.

Przepisy końcowe.

Art. 46. Przewidziane w niniejszej ustawie uprawnienia Ministra Obrony Narodowej i władz wojskowych przysługują — w zakresie zakwaterowania wojsk wewnętrznych — Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego i władzom jemu podległym.

Art. 47. Do zakwaterowania, określonego w niniejszej ustawie, nie stosuje się przepisów o najmie lokali.

Art. 48. 1. Uchyla się:

- 1) ustawę z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska i marynarki wojennej (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 82, poz. 531) i
- 2) ustawę z dnia 23 marca 1929 r. o przekazywaniu na własność Funduszowi Kwaterunku Wojskowego nieruchomości państwowych (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 269).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc przepisy dotychczasowe, o ile nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 49. Wykonanie ustawy porucza się Ministrom Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 50. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Obrony Narodowej: *K. Rokossowski*
Marszałek Polski

Minister Bezpieczeństwa Publicznego: *St. RaŹkiewicz*